

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS
FACULTAS PHILOSOPHICA

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov práce: Gastrointestinálna dysfunkcia v patomechanizmoch porúch autistického spektra

Autorka práce: MUDr. Katarína Babinská, PhD.

Posudzovaná práca sa skladá zo základného textu práce v rozsahu 42 strán + ôsmich priložených štúdií, ktorých je Dr. Babinská autorom a spoluautorom. Formálne je text členený na úvod, dve literárno-prehľadové kapitoly, opis cieľov výskumnej práce a výskumného súboru, komentár k priloženým prácam. Záverečnú kapitolu tvorí súhrn a ďalšie smerovanie výskumu.

Tému práce hodnotím ako nanajvyš aktuálnu. Veľmi oceňujem autorkin interdisciplinárny prístup k problematike PAS. V prvých dvoch kapitolách autorka vymedzuje nosné pojmy práce, ktoré tvoria východisko pre formuláciu výskumného problému. Text práce je komplexný a systematický, autorka využíva najnovšie informačné zdroje v dostatočnom množstve a variabilite. Opisované výskumné zistenia iných autorov kriticky hodnotí a adekvátne formuluje vlastné zovšeobecnenia a syntézy doterajších poznatkov.

Vo svojom vlastnom výskume autorka vychádza z poznatku, že abnormality v zložení črevnej mikrobioty, zápalový proces, gastrointestinálna dysfunkcia a behaviorálne prejavy pri PAS tvoria vzájomne prepojený systém. Jej zámerom bolo študovať mechanizmy zapojené do patogenézy PAS, hľadať biologické koreláty behaviorálnych prejavov a posúdiť potenciál sledovaných ukazovateľov byť biomarkermi PAS. Z práce je zrejmé, že autorka je v zvolenej téme skúsená, s vlastnou výskumnou erudíciou, čo preukazujú aj jednotlivé zvolené štúdie, ktoré sú súčasťou práce. Výskum bol vzhľadom na heterogénnosť PAS realizovaný v menších homogénnych skupinách, pričom celkovo bolo vyšetrených takmer 250 osôb (vzhľadom na to, že na Slovensku je relatívne obmedzený počet osôb s potvrdenou diagnózou PAS považujem veľkosť výskumného výberu za naozaj chvályhodnú). Oceňujem tiež vhodný výber psychodiagnostických nástrojov (ADOS-2, ADI-R, CARS), ktoré sú v zahraničí štandardom pri

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS
FACULTAS PHILOSOPHICA

diagnostike PAS, ale na Slovensku sa doposiaľ nepoužívali. Vzhľadom na to, že publikácie už prešli náročným recenzným konaním v redakčných radách významných vedeckých časopisov nepovažujem za potrebné opätovne ich analyzovať a oponovať z hľadiska metodologických aspektov, experimentálneho dizajnu a interpretácie výskumných zistení.

Otázka do diskusie:

Autorka odhalila zaujímavé vzťahy medzi bakteriálnym osídlením čreva a závažnosťou autistickej poruchy, tiež medzi GI dysfunkciou a mierou fyzickej agresie a pod. Aké ďalšie osobnostné vlastnosti a behaviorálne prejavy by potenciálne mohli byť najviac ovplyvnené odlišnosťami v mikrobiálnom osídlení čriev (nielen pri PAS ale aj v normálnej populácii)?

Výsledky, ktoré dr. Babinská získala významnou mierou prispievajú k súčasnému vedeckému poznaniu. Podľa môjho názoru kvalita a prínos nielen publikácií komentovaných v práci je dôkazom autorkiných schopností a skúseností v oblasti interdisciplinárneho výskumu porúch autistického spektra a je významným argumentom pre udelenie hodnosti docent v odbore Normálna a patologická fyziológia.

Habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na habilitačnú prácu v odbore Normálna a patologická fyziológia preto ju odporúčam k obhajobe a po jej úspešnom absolvovaní navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul docent.

V Trnave, 22.06.2018

doc. PhDr. Marián Špajdel, PhD.